

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ПУБЛІЧНОГО СЕКТОРУ»

Галузь знань		28 «Публічне управління та адміністрування»		Освітній рівень	бакалавр		Мова викладання	
Спеціальність		281 «Публічне управління та адміністрування»		Семестр	1		українська	
Освітньо-професійна програма		Публічне управління та адміністрування		Статус	Обов'язкова			
Факультет		Економіки і менеджменту		Кафедра	Менеджмент			
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	4	120	30	-	15	-	75	
ВИКЛАДАЧІ								

Контактна інформація для зв'язку з викладачем: - місцезнаходження робочого місця викладача : ДДМА, II корпус, кафедра «Менеджмент», ауд. 2426;
- робочий телефон: 062-641-68-85, menegment2426@gmail.com, management@dgma.donetsk.ua; **Дні заняття та консультацій:** за поточним розкладом

Шевченко Олена Олександрівна

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту ДДМА.

Досвід роботи – 23 р.

Автор понад 100 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі: 4 статей у базах Scopus та Web of Science, 2 навчальних посібників з грифом МОНУ, 8 монографій з актуальних проблем економіки та управління.

Провідний лектор з дисциплін: «Адміністрування публічних послуг», «Економіка публічного сектору», «Світова економіка», «Фінансове забезпечення спроможності територіальних громад», «Теоретичні моделі економічних та соціальних процесів», «Мікро-та макроекономіка», «Місцеве самоврядування», «Державна політика соціального захисту та соціального забезпечення», «Історія економічної думки».

E - mail: cpk_ddma@ukr.net;

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченю	Теоретичні моделі соціально-економічних процесів
Освітні компоненти для яких є базовою	1. Муніципальна економіка. 2. Макроекономічне оцінювання публічних управлінських рішень

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft-skills/Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills /Спеціальні (фахові) компетенції
ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	СК1 - Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів
ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	СК 2 – Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів
ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки та технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	СК5 - Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій
ЗК5. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації	СК7 - Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати
ЗК6. Здатність працювати в команді	СК 9 - Здатність впроваджувати інноваційні технології
ЗК7. Здатність планувати та управляти часом	СК10 - Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування
ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	СК11 - Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування
ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	
ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	
ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою	
ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності)	

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

ПРН 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних зasad розвитку суспільства;

ПРН 4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування;

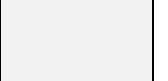
ПРН 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	Навчальна дисципліна «Економіка публічного сектору» є однією із обов'язкових складових комплексної підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Завдання дисципліни: опанування термінологічного апарату знання щодо характеристик публічного сектору економіки за допомогою таких категорій, як суспільний добробут та суспільний оптимум; набуття навичок співвіднесення змісту теоретико-методологічних аспектів розуміння висвітлення особливостей впливу процедур суспільного вибору на публічний сектор економіки; формування навичок професійної комунікації й аргументованого дискутування з питань державного регулювання національної економіки, пояснення змісту відповідної проблематики в колі фахівців та нефахівців; формування навичок самостійного аналізу фактологічного матеріалу, критичного осмислення точок зору на особливості характеристик фінансової бази функціонування публічного сектору; забезпечення вміння узагальнювати та деталізувати окремі факти, явища, механізми, тенденції у державному регулюванні економіки, визначати витрати і вигоди у публічному секторі; розкриття суперечностей процесів оптимізації суспільного сектору та досягнення суспільного добробуту.
-----------------	---

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

<p>«Правила гри»</p> 	<ul style="list-style-type: none">• Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p> <ul style="list-style-type: none">• Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.• Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не вийшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.• Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.• Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.• Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з поважної причини із виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на заняттях.• За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів. <p>Політика академічної доброчесності</p> <ul style="list-style-type: none">• Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плаґіату студент отримує за завдання 0 балів.
---	---

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛНИ

Лекція 1	Ринкова економіка та суспільний добробут	Практичне заняття 1	Поведінка економічних суб'єктів в умовах ринкової економіки (вхідний контроль) Правило прийняття рішення. Публічний сектор у забезпеченні суспільного добробуту (діалог-пояснення, усне опитування)	Алокаційна проблема та Парето-ефективність Приватний попит на суспільні блага та правило Самуельсона при забезпеченні суспільного добробуту. Персоналізоване ціноутворення та рівновага Ліндалем Парарадокс Кондорсе. Теорема Мая про вибір між двома можливостями. Правило більшості. Теорема медіанного виборця
Лекція 2	Публічний сектор у подоланні ринкової неефективності		Ціновий механізм як засіб координації конкурентної ринкової економіки. (діалог-пояснення, групова дискусія, тестування) Необхідність публічного сектору в економіці та його сутність. Держава як основний елемент публічного сектору. (діалог-пояснення, групова дискусія)	
Лекція 3	Суспільний інтерес та суспільний вибір. Вплив демократії на публічний сектор	Практичне заняття 2	Держава і політичний процес. Вплив демократії та процедури голосування на публічний сектор. (діалог-пояснення, тестування)	
Лекція 4	Перерозподільчі процедури в подоланні нерівності та бідності	Практичне заняття 3	Причини нерівності, викривлення суспільного добробуту та диференціація доходів. Економічні втрати від перерозподілу доходів у суспільстві. Принцип «другого кращого» та ефективність публічного сектору. Самостійна робота. (індивідуальне завдання) (діалог-пояснення, групова дискусія)	

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 5	Виробництво суспільних благ	Практичне заняття 4	Методологія аналізу виробництва суспільних благ. Державно-приватне партнерство. (діалог-пояснення, групова дискусія)	Державно-приватний компаратор. Тендер. Ризики реалізації суспільного проекту
Лекція 6	Економіка соціального захисту. Соціальна безпека		Напрямки і форми публічних видатків. Соціальний захист як суспільне благо. Соціальні ризики і форми соціального захисту. (діалог-пояснення, групова дискусія, тестування, реферат)	
Лекція 7	Публічний сектор в економіці сфери охорони здоров'я	Практичне заняття 5	Моделі систем медичного забезпечення населення (діалог-пояснення, індивідуальне завдання)	Переміщення вигід і деформаційний ефект від публічних видатків. Вплив соціального захисту на заощадження і пропозицію праці.
Лекція 8	Економіка освіти та місце в ній публічного сектору		Суспільство як головний інвестор в сферу освіти. (діалог-пояснення, усне опитування)	
Лекція 9	Державні витрати та економіка навколошнього середовища	Практичне заняття 6	Теорія сталого розвитку та перспективи цивілізації. (діалог-пояснення, усне опитування)	Світовий досвід підвищення ефективності сфер освіти і науки
Лекція 10	Сфера дії податків та податковий тягар		Суспільні фінанси: джерела доходів та структура. Змішане оподаткування та його принципи. Податковий тягар.(діалог-пояснення, групова дискусія, тестування)	
Лекція 11	Оптимізація оподаткування та адміністрування податків. Тіньова економіка	Практичне заняття 7	Вплив надлишкового податкового тягаря на окремі ринки та на рівновагу в цілому. Ціліта обмеження податкової політики. Проблеми обліку та вимірювання тіньової економіки (діалог-пояснення, усне опитування)	Темпи економічного зростання та порушення екологічної рівноваги
Лекція 12	Суспільна власність та природні монополії		Природні монополії в публічному секторі: причини виникнення. (діалог-пояснення, групова дискусія)	
Лекція 13	Масштаби публічного сектору в національному господарстві	Практичне заняття 8	Публічний сектор у вирішенні макроекономічних та управлінських проблем національного господарства. (діалог-пояснення, групова дискусія, модульна контрольна робота)	Модель переміщення Харбергера. Еквівалентність податків. Правило Рамсея та оптимальне оподаткування
Лекція 14	Неспроможності публічного сектору. Економіка бюрократії		Провали публічного сектору: причини та форми. (діалог-пояснення, групова дискусія, колоквіум)	
Лекція 15	Вплив глобалізаційних процесів на публічний сектор економіки		Глобалізаційні впливи та загрози для класичної держави. (діалог-пояснення, усне опитування)	Проблеми обліку та вимірювання тіньової економіки
				Вплив державної власності на ВВП і структуру економіки
				Причини зростання частки публічного сектору в економіці та закон Вагнера. Діалектика суспільного добробуту та суспільного оптимуму.
				Моделі поведінкибюрократії: підходи Нісканена, Таллоха, Б'юкенена.
				Маркетизація та капіталізація публічного сектору під впливом глобалізації

Основна література	<p>1. Економіка публічного сектору : навч. посіб. / В.П. Якобчук, Л.І. Симоненко , В.А. Довженко, Є.І. Ходаківський, І.Л. Литвинчук О.В. Захаріна, С.В. Тищенко, О.В. Іванюк, І.В. Кравець, Н.С. Пугачова, О.П. Власенко, Ю.В. Золотницька, О.П. Русак; за заг. ред. В.П. Якобчук. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 496 с.</p> <p>2. Єфремов Д. П. Економіка публічного сектору: навч. посібник / Д. П. Єфремов, Н. В. Федірко. Київ: КНЕУ, 2014. 351 с.</p>	Додаткові джерела	<p>1. Макроекономічна оцінка ролі публічного сектору національної економіки та його відхилень в Україні від загальноцивілізаційних тенденцій / [проф. Л.М. Ємельяненко, проф. І.Ф. Радіонова, доц. Н. В. Федірко] К.: КНЕУ, 2017. 282 с.</p> <p>2. Радіонова І.Ф., Мальковська Ю.Б. Стабільність публічного сектору національної економіки: зміст та оцінювання. <i>Економіка та держава</i>. 2017. № 12/2017. С. 38-42.</p>
Інформаційні ресурси			<p>1. European Business Association. URL: https://eba.com.ua</p> <p>2. Верховна Рада України. URL: http://zakon.rada.gov.ua</p> <p>3. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/</p> <p>4. Освітня онлайн-платформа Skillbox. URL: https://skillbox.com.ua</p>

СИСТЕМА ОЦІНКИ

Накопичування балів з навчальної дисципліни		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищують його вміння використовувати знання, які він отримав при вивчені інших дисциплін, а також знання, набути при самостійному поглибленню вивчені питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
Тестування 1	5	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивчені дисципліни
Тестування 2	5	75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченім матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
Реферат	10	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
Самостійна робота 1	10	55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
Тестування 3	5	30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивчені дисципліни
Індивідуальне завдання	15	0 - 29	F		Незадовільний Студент непідготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни
Самостійна робота 2	10				
Модульна контрольна робота	20				
Колоквіум	20				

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Види навчальної роботи	Розподіл між навчальними тижнями															Сума балів	Б	К	З
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15				
Методи контролю	ВК	ГР	T1	ГР	T2	СР1	ГР	Р	ГР	СР2	T3	ГР	I3	МКР	К				
Всього балів на тиждень			5		5	10		10		10	5		15	20	20	100			
Модулі.	●							●						●	M1				

ВК – вхідний контроль; Т – тестування; ГР – групова робота; СР – самостійна робота; ІЗ – індивідуальне завдання; МКР – модульна контрольна робота; К – колоквіум, Р - реферат

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

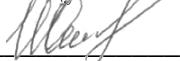
Опитування з приводу оцінювання якості викладання дисципліни «Економіка публічного сектору»
 можна знайти за посиланням: <https://docs.google.com/forms/d/1R9UBzc5W8EPS1I2Sz63Hy83hbLGYEWs0ZlbT373Dc6Y/edit>
 Результати опитування можна знайти за посиланням: <http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1894>

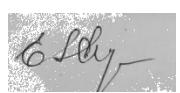
Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри Менеджмент

Протокол №1 від 29.08. 2023

Завідувач кафедри:

 /Фоміченко І.П./

Розробник:

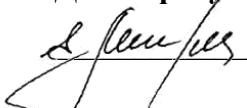
 /Шевченко О.О./

Гарант освітньої програми:

 /Шевченко О.О./

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету:

 /Мироненко С.В./